

Onze Vogels

maandblad van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers

nummer 9 - september 2013

■ Nieuwe postuurrassen ■ Diamantduifjes

- 04** Nieuwe postuurrassen **08** diamantduifjes en hun mutaties
11 Column voorzitter **12** Repatriëring van de Spix's ara
14 Kweekverslag van twee soorten toks **17** Jeugdpagina
18 vogels in de kunst: Jan Mankes **22** Kweekverslag Spaanse mus
24 Column keurmeester **25** Vogelkunde **26** Volière van de maand
28 Neophema's: studiedag en kampioenschappen **29** Nieuwe penningmeester stelt zich voor **30** Bondsmededelingen
33 NBvV info **34** Kalenderartikel

Foto voorpagina: Kampioen Rood mozaïek type 2 gekweekt door Leen Boers. Type 2 is het mannentype bij de mozaïeken. Deze vogel heeft een prima masker- en verdere tekening en is mooi helder wit ook op het rugdek. **Foto:** Piet Onderdelinden

NBvV

Uitgever: 'Onze Vogels' is het maandelijkse tijdschrift van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers. Een organisatie van vogelliefhebbers met ca. 30.000 leden. De NBvV is opgericht in 1933. De totale oplage van Onze Vogels bedraagt 32.000 exemplaren. Het tijdschrift wordt toegezonden aan leden, verspreide leden en hinnen- en buitenlandse abonnees. Men wordt lid van de NBvV door zich aan te sluiten bij een van de circa 540 plaatselijke verenigingen van de bond. Ook bestaat de mogelijkheid om verspreid lid te worden: iemand die principieel geen lid wenst te worden van een afdeling/vereniging kan verspreid lid worden van de NBvV. Een verspreid lidmaatschap kost € 36,00 per jaar.

Abonnementsprijzen: Nederland € 26,00 (bij automatische incasso – anders zijn € 2,50 extra administratiekosten verschuldigd), België € 28,00, priority Europa € 61,00. Landen buiten Europa € 91,00. Verspreid lid buitenland: bovenvermelde bedragen met € 10,00 verhogen.

Het abonnementsjaar loopt van 1 januari tot en met 31 december.

Adres: NBvV, Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom, tel. 0164-235007, e-mail: info@nbvv.nl, website: www.nbvv.nl ABN AMRO bank: 46.89.59.262, BIC: ABNANL2A, IBAN: NL55ABNA0468959262 ING bank: 11.48.324, BIC: INGBNL2A, IBAN: NL96INGB0001148324 T.n.v. Ned. Bond van Vogelliefhebbers. De NBvV staat ingeschreven in het verenigingsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Breda onder nummer 40280824.

Redactie: Pieter van den Hooven (tropen), Jan de Bruine (eindredactie en zangkanaries), Henk van der Wal (postuurkanaries), Theo van Kollenburg (kleurkanaries), Ger Essenberg (vruchten-, insecten- en nectareters), Piet Onderdelinden (eindredactie en kromsnavel), John van der Jagt (Europese cultuurvogels), Hans van der Stroom (redactiecoördinatie en jeugd), Klaas Snijder en Wil Groot (tekstcorrectie).

Redactieadres: Bonds bureau NBvV, t.a.v. redactie Onze Vogels, Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom. Tel. 0164-235007 e-mail: huns.vanderstroom@nbvv.nl

Zakelijke advertenties: Tarieven en deadlines voor zakelijke advertenties zijn te verkrijgen bij René van Loom, via het bonds bureau te Bergen op Zoom.

colofon

Verantwoordelijkheid: De Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is niet verantwoordelijk voor de gepubliceerde advertenties en kent geen verplichting tot het opnemen van advertenties. De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publicatie neemt de NBvV geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Overname van artikelen, illustraties, foto's of gedeelten daarvan is zonder schriftelijke toestemming niet toegestaan.

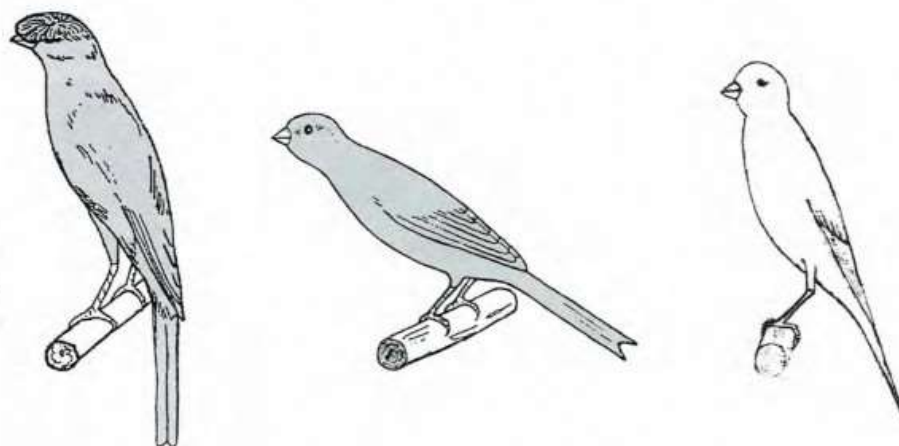
Voorgesings: Aad Koeleman, X-Media Solutions, Doetinchem.

Druk: Senefelder Misset B.V., Doetinchem.

Het volgende nummer wordt ter post bezorgd in de tweede volle week van de volgende maand.

Beëindiging lidmaatschap: Afdelingsleden kunnen, indien gewenst, hun lidmaatschap beëindigen middels opzegging bij de vereniging waar zij lid zijn. Dit kan per kwartaal. Verspreide leden kunnen hun jaarlidmaatschap telkens male per 31 december opzeggen via het Bonds bureau.

Links de Rheinlander in dit geval met een kuif, in het midden de Raza Español en rechts de Irish Fancy.

Nieuwe Postuurrassen

deel 2

Dit tweede deel over nieuwe postuurrassen verschijnt exact een jaar na het eerste deel. Redenen hiervoor waren de verwachting dat er zich nog meer nieuwe ontwikkelingen zouden voordoen en de bruikbaarheid van goed fotomateriaal. Voor wat betreft de snelheid waarmee zich nieuwe postuurrassen aandienen lijkt er naast hetgeen in dit tweede deel wordt besproken nu relatieve rust te zijn. Het vinden van bruikbaarheid fotomateriaal bleek echter nog een hele toer.

De nieuwste postuurrassen zijn maar sporadisch vastgelegd en de uiteindelijke bron is veelal onduidelijk. Omzetting naar drukwerk is dan geen optie, maar ter ondersteuning van de tekst zijn wel foto's of tekeningen nodig. Uiteindelijk is daarom gekozen om op basis van via internet verkregen foto's, compositie tekeningen te maken. En het resultaat daarvan is zondermeer zeer geslaagd te noemen.

Terugblik

We kijken eerst nog even kort terug op wat er in deel 1 is besproken. Bij de ontwikkeling van nieuwe postuurrassen lijken zich namelijk een aantal trends af te tekenen. Deze trends zijn allereerst mini- en maxi postuurrassen. Hierbij is (of wordt) een postuurras gecreëerd en naar gelang groter of kleiner gemaakt dan een al bestaand postuurras. Bekend voorbeeld hiervan is o.a. de Lancashire en Rheinlander.

Een andere trend is het toevoegen van de roodfactor en/of een kuif. In het geval van het toevoegen van de roodfactor is dat veelal het enige dat verandert en blijft de vorm en andere onderdelen volledig gelijk aan de niet roodfactorige soortgenoot. Een kuif geeft zondermeer een toevoeging aan welk bestaand postuurras dan ook. Bij het wel of niet toestaan van een kuif zijn we in de achterliggende jaren qua benamingen zeker niet al te consequent bezig geweest. Vervolgens speelt dan nog of een nieuwe variant daadwerkelijk iets toevoegt aan het palet aan postuurrassen dat we nu al hebben. Herkenning speelt dan een rol en mogelijk moet niet altijd een kuif en gladkop variant worden toegestaan. In dit tweede deel gaan we deze laatste aspecten nog verder uitdiepen.

Erkenning en herkenning

Het is aan de ene kant goed om liefhebbers die in een bepaalde streek of land aan iets nieuws willen beginnen,

①
GIRALDILLO

Aan de basis van de Giralddillo heeft zondermeer de Giboso Español gestaan. We herkennen duidelijk de ver voorovergebogen houding in de vorm van een één (1) waarbij de kop en hals/nek schuin naar beneden wordt gehouden. Eveneens een duidelijk herkenningspunt is het blote borstbeen en de geheel gestrekte pootjes en dun bevederde bovenbenen. De lichaamsbevedering is dus overwegend kort. De nieuwigheid bij de Giralddillo is de kuif die ovaal van vorm is. De moeilijkheidsgraad hierbij is dat een goed kuifvolume en een korte bevedering niet goed samen gaan. Om een zichtbaar borstbeen te behouden (korte bevedering) en het kuifvolume te vergroten (langere bevedering) zal nog veel kwekers inzicht nodig zijn. Doordat geen van de kortbevederde en met deze extreme houding bestaande postuurassen kuifdragend is heeft men de kuif van een ander postuurras moeten 'lenen'. Dat is met name te zien aan de lengte van de hals/nek. De Giboso Español laat een hals/nek lengte zien van 5 á 6 cm. Dat is bij de Giralddillo nog lang niet het geval.

hun gang te laten gaan. Daar kunnen dan best leuke 'producten' uit komen. Zouden we vanaf nu nieuwe ontwikkelingen en/of soorten geheel uitsluiten of onmogelijk maken dan zou dit zelfs op termijn postuurliefhebbers kunnen doen afhaken. En zolang de verschijningsvorm maar onderscheidend genoeg is, is een nieuw postuurras ook geen enkel probleem. Daarentegen blijft wel de herkenning van de nieuwe producten een punt van aandacht. Om dit te onderstrepen daarom het volgende voorbeeld. We nemen de Rheinlander Gladkop, Raza Español en Irish Fancy. In figuur 2 zijn ze naast elkaar gezet.

En zo op het eerste gezicht lijken de verschillen groot genoeg om daarin geen fouten te maken. Maar theorie en praktijk zijn wel twee verschillende werelden. Als de verschillen in bijv. houding in combinatie met de pootlengte maar even al te soepel worden beoordeeld dan komen deze

drie postuurassen qua uiting in de praktijk zeer dicht bij elkaar te liggen. Zou je deze drie soorten dan ook nog in dezelfde type TT kooi naast elkaar zetten, dan herken je ze maar met moeite.

Erkenning

Nu worden de Raza Español en Irish Fancy enkel als gladkop variant erkend. De Rheinlander is direct bij zijn introductie als gladkop en kuif variant erkend. Je zou je in dit verband kunnen afvragen of de Rheinlander Gladkop feitelijk wel iets toevoegt, zeker als je deze in relatie tot de andere twee postuurassen (de Raza en Irish) met elkaar vergelijkt. Als we nu de trend van de laatste tien jaar erbij nemen dan zou een gevolg van de erkenning van zowel een kuif als gladkop variant bij de Rheinlander kunnen zijn, dat dit sommigen ertoe aanzet om nu ook maar een Raza Español met kuif en/of een Irish Fancy met kuif te gaan ontwikkelen. Feitelijk wordt daarmee

de poort open gezet om steeds kuif en gladkop varianten te blijven ontwikkelen. En je kunt er uiteraard ook nog altijd de roodfactor aan toevoegen!?

Moeilijkheidsgraad

Met dit laatste voorbeeld wil ik duidelijk maken in hoeverre een postuurras en dan zeker de laatste aangeboden/erkende postuurassen, liefst eenduidig een gladkop of kuifvariant als enige verschijningsvorm dienen te hebben. En daarnaast in hoeverre het toevoegen van een kuif niet simpelweg als onderdeel van de verschijningsvorm moet worden gezien. Zo is bijvoorbeeld de Fiorino direct als gladkop en kuif gevraagd. Je zou ook kunnen stellen dat de feitelijke nieuwigheid bij dit ras het meest in de kuifvariant tot zijn recht komt. De gladkop heb je natuurlijk nodig voor de kweek, maar heeft ten opzichte van de kuifvariant een lagere moeilijkheidsgraad. Persoonlijk vind ik het onbegrijpelijk dat de Arlequin Portugais inmiddels ook al >

②
Colonia

Zo'n 3-4 jaar geleden kwamen ongeveer gelijktijdig de berichten op gang dat er een gekuifde Belgische Bult 'in de maak' was waarbij een van de twee varianten zowel een kuif heeft en ook nog roodfactorig is. De gekuifde Belgische Bult kreeg als naam Colonia mee. De gekuifde variant met eveneens de roodfactor wordt Salentino genoemd. In deel 1 zijn deze drie varianten al kort aangestipt voor wat betreft de gevraagde totale lengte die varieert van 13 tot 17 cm. Qua afkomst worden zowel Duitsland als Italië genoemd. In de illustratie de Colonia waar de Belgische Bult qua vorm geheel in terugkomt zelfs wanneer de houding verre van optimaal is. De rug staartlijn dient zo recht en verticaal mogelijk te zijn. Het zou kunnen dat we hier met een popje te doen hebben want het volume in de borst is al goed maar de hals/nek moet wel langer. Het kuifje zal gezien de bouw van de kop ovaalvormig zijn. Het kuifvolume is niet al te spectaculair. Mocht het tot een werkelijke doorbraak komen dan zullen de uiteindelijke standardeisen daar meer duidelijkheid over geven. Een van de grondleggers van de Colonia is inmiddels overleden waardoor de ontwikkeling van dit nieuwe postuurras nagenoeg is stil komen te liggen.

in een gladkop variant wordt gevraagd. Los van überhaupt de wenselijkheid van dit nieuwe bonte postuurras, is enkel de kuifvariant met een driehoekige kuif het meest vernieuwende aan dit Portugese postuurras.

Herkenning

Om de trend te doorbreken en daarmee het tempo van nieuwe postuurrassen te temporiseren zouden vanaf heden striktere regels moeten worden toegepast. Het liefst dient aan de standardeisen te worden toegevoegd dat zowel een kuif als het inbrengen van de roodfactor onderdelen zijn van de verschijningsvorm. Men kan daarmee naar hartenlust de komende decennia experimenteren. Nieuwe exotische benamingen zoals we nu wel zien die feitelijk alleen door een toevoeging van een kuif of de roodfactor worden verkregen horen daar dan niet langer bij. Het geheel overziend is het in dit verband uitermate jammer dat het al langer bestaande Japanse postuurras Makige, nog geen COM erkenning

In deel 1 is al aandacht geschonken aan het ontstaan van de rode Gloster. In Engeland ontstaat zo de Stafford en Duitsland claimt de Rotschecke. In beide gevallen valt het volume van het lichaam ten opzichte van de overbekende Gloster wel wat tegen. Qua vorm is eerder sprake van een 'gezette' kleurkanarie. De hals/nek is zeker minder gevuld dan bij de Gloster. De ronde kuifvorm en het kuifvolume is daarentegen één op één overgenomen van de Gloster. In de illustratie zien we dat de roodfactor bij de Rotschecke een mozaïekpatroon heeft. Bij de Stafford wordt juist een diepe en zo egaal mogelijke roodtint geëist liefst zo dicht mogelijk in de buurt van de rode kleurkanarie tint. Het is wel jammer dat beide nieuwe 'rode Glosters' ook direct in een bontvariant worden gevraagd. Dat opent immers de weg van de kwekers van roodfactorige Duitse Kuiven om de bonte vogels die zo nu en dan geboren worden en die wat grof gebouwd zijn dan maar als Rotschecke of Stafford in te sturen. Dat een vogel die voor het ene postuurras afvalt zondermeer als ander postuurras ingezet kan worden is een ontwikkeling die we natuurlijk snel moeten zien terug te draaien.

Peschiera is een gebied in Noord Italië in de buurt van het Gardameer. We mogen daarom aannemen dat we hier met een Italiaans 'product' te maken hebben. De Italianen zijn wel uitgegaan van de Spaanse Raza Español en hebben vervolgens een kuifje toegevoegd. De Raza Español is een echte minikanarie met een klein en fijn kopje. Om daar nog een kuifje op te krijgen is uiterst gewaagd. Uit de illustratie blijkt dat de ontwikkeling nog twee kanten op kan. De staart is tamelijk lang ten opzichte van het lichaam en wellicht dat daardoor de totale lengte van de Peschiera zo'n 13 cm gaat worden. Het kopje zou dan iets grover kunnen worden en daarmee is er meer plaats op de schedel voor een redelijke kuif. Gaat men echt voor een totale lengte van 11 cm, dan zal de staart eveneens nog korter moeten en het gehele silhouet fijner van vorm inclusief het kopje. Van al te veel kuif kan dan geen sprake meer zijn en de vraag is dan of de Peschiera wel een aanwinst genoemd mag worden. Het is dus even afwachten hoe de ontwikkelingen de komende jaren zullen zijn en of vervolgens dit nieuwe postuurras voldoende aanhangers aan zich weet te binden.

④
PESCHIERA

③
ROODFACTORIG
Gloster type

heeft gekregen. Want bij dit postuurras is door zijn specifiek bouw, pootstand, houding en frisering, nu juist het criterium herkenning absoluut niet in het geding.

Resumerend

Kort door de bocht kun je stellen dat in de laatste jaren nieuwe postuurrassen worden gevormd door een kuifvariant aan een reeds bestaand ras toe te voegen en/of de roodfactor toe te staan.

Zolang het toevoegen van een kuif of het toestaan van de roodfactor in alle nu bestaande rassen toegestaan wordt, zijn er nog vele postuurrassen met eventueel nieuwe exotische benamingen te verwachten. Je kunt dit onderkennen door op dit punt paal en perk te stellen aan deze twee van buitenaf toegevoegde 'factoren'. Wat in ieder

geval moet gebeuren is dat de meest recent aangeboden rassen als Vectis en Colonia in ieder geval géén aparte benaming krijgen, maar als extra eis/variant in de huidige standaardreizen als onderdeel van de verschijningsvorm worden bijgeschreven.

Bij de kleurkanaries is een mooie tussenoplossing gevonden door een aparte groep op te nemen in het NBvV vraagprogramma onder de noemer: 'combinatie van factoren'. Bij de postuurrassen zou je dat ook kunnen doen. Door het aan elkaar koppelen van verschillende postuurrassen kan zo een nieuw ras ontstaan dat soms toch leuke producten kan opleveren. De uiteindelijke verschijningsvorm bepaald dan of het 'ras' iets toevoegt aan het reeds bestaande palet aan postuurkanaries. Daarmee hebben de experimentele kwekers voldoende ruimte om hun ambities waar te maken. Alle overige liefhebbers blijven dan gewoon doorgaan om de bestaande postuurrassen jaar in jaar uit tot in de perfectie te kweken. En zo is iedereen toch weer gelukkig. <

Diamantduiven

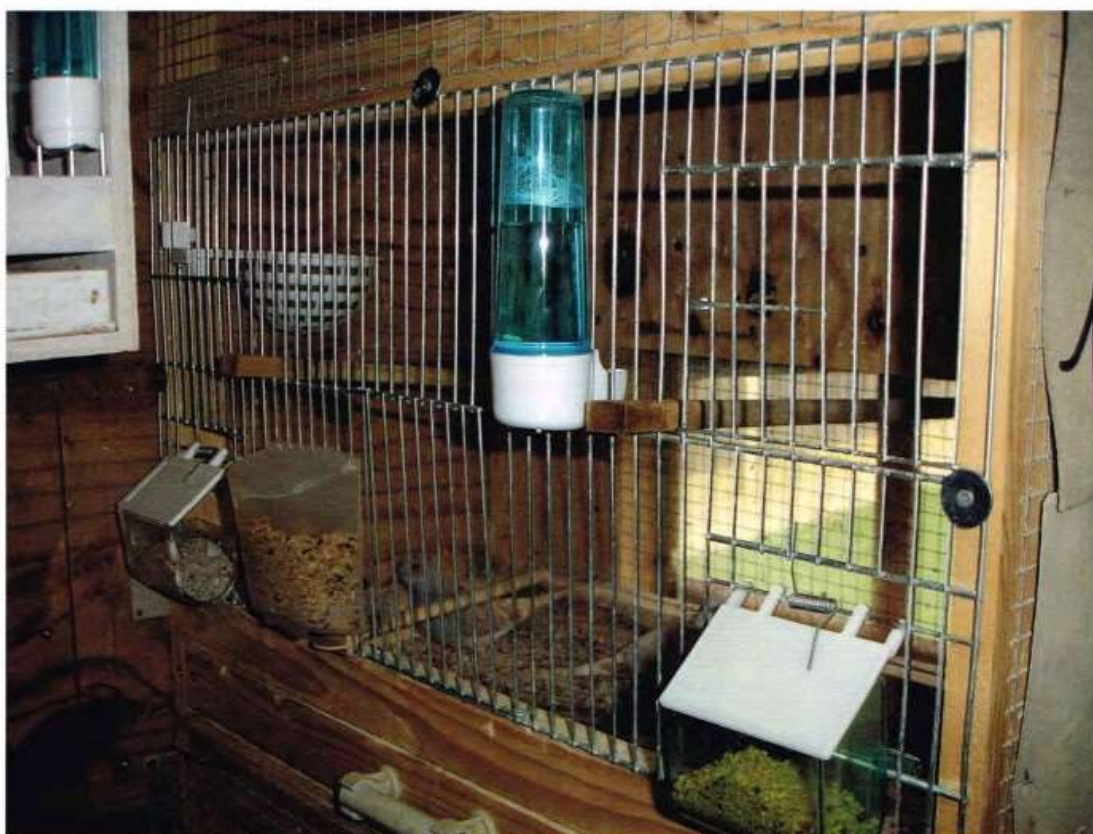
....en hun mutaties

Ik kweek al ongeveer 7 jaar vogels en heb altijd diamantduiven gehad. Ik ben sinds een paar jaren bezig met het gericht kweken van diamantduiven en dan vooral met hun mutaties en ben daarom ook onder invloed van een zeer vriendelijke en goede kanariekweker Jaak Geebelen bij "De Breese Kanarie" gegaan.

Dankzij hem en andere leden van de club hebben ik en mijn broer ons nu toegelegd op zwartrood mozaïek en zwartrood kobalt mozaïek kanaries, opaal Mexicaanse roodmussen en mutaties van de diamantduif. Bij de diamantduiven zijn er een heleboel mooie mutaties te vinden waar ik er enkele van heb. Het enige probleem dat er bij de kweek van diamantduiven is, is dat er zeer weinig kwekers zijn die gericht kweken met deze vogel en hierdoor kweken veel mensen met broer en zus omdat in ieder nest bijna altijd een man en pop zit. Uit deze vogels komen dan kleine duifjes die veel te bruin zijn en dan gezien worden als de bruine diamantduif wat fout is.

Huisvesting

Tijdens de rustperiode zitten alle duiven samen in een grote buitenvolière. Enkel de bruine zitten binnen in een volière omdat deze anders

opbleken. Tijdens de kweek zitten ze altijd per koppel in een volière. Vorig jaar heb ik ze ook in kweekkooien van 60cm x 40 cm x 60cm (l x b x h) proberen te kweken maar dit ging niet gemakkelijk. Vele mannen waren te agressief en lieten de jongen of pop niet met rust. Dit jaar heb ik het opnieuw geprobeerd maar ik heb wel ander eivoer met minder eiwitten gegeven.

Voeding

Als basisvoer krijgen mijn diamantduiven een standaard exotenmengeling maar ze krijgen wel hun eigen eivoer. De samenstelling van mijn eivoer is als volgt:

- 1 kg eivoer duif cédé
- 300 gram nutribird c19 pellets
- 50 gram Brown magic

Bruin

De bruine diamantduif is een mooie

mutatie indien ze goed verzorgd wordt. Helaas zijn er veel bruine te koop die buiten in de zon hebben gezeten en dit is voor geen enkele bruine vogel goed omdat hij dan opbleekt waarna je een vlekkerige duif krijgt. De vlekkerigheid komt door het pigment phaeomelanine wat bij de bruine extra aanwezig is.

Deze kan je dan helemaal niet meer voor tentoonstellingen gebruiken. Dus als je mooie bruine wilt kweken, moet je ervoor zorgen dat de bruine niet in het zonlicht zitten omdat ze dan opbleken. Ikzelf geef aan mijn bruine duiven "Brown Magic". Dit is een poeder op basis van algen dat je onder het eivoer mengt, het poeder is eigenlijk gemaakt voor kanaries maar is ook te gebruiken voor bruine diamantduiven. De vererving van deze kleurslag is geslachtsgebonden recessief wat inhoudt dat enkel de man split kan zijn.

1. Bruin x Wildkleur

- 50% wildkleur/bruin mannen
- 50% bruine poppen

2. Bruin x Bruin (Dit is een mindere koppeling omdat het formaat van de duiven achteruit gaat.)

- 50% bruine mannen
- 50% bruine poppen

3. Wildkleur/Bruin x Bruin (Beste koppeling)

- 25% wildkleur split mannen
- 25% bruine mannen
- 25% wildkleur poppen
- 25% bruine poppen

4. Wildkleur/Bruin x Wildkleur

- 25% wildkleur mannen
- 25% wildkleur/bruin mannen
- 25% bruine poppen
- 25% wildkleur poppen

Bruine pop + witstuit pastel man

5. Wildkleur x Bruin

- 50% wildkleur/bruin mannen
- 50% wildkleur poppen

Pastel

Vererft autosomaal recessief. Een zeer mooie mutatie en zeker wanneer men de witstuit factor erin kweekt, dit kan je ook op de foto zien. Bij de pastel moeten de ronde stippen duidelijk waarneembaar zijn. Er moet ook gezorgd worden van een reductie van de kleur van 50%, wat inhoudt dat de kleur lichtgrijs moet worden. Op de bijgevoegde foto zien jullie een foto van de witstuit pastel. Dit omdat ik momenteel 6 witstuit pastellen heb zitten en geen gewone pastellen. Bij de witstuit pastel reduceert zowel de pastel- als de witstuitfactor het phaeomelanine, wat bij de bruine voor vlek-kerigheid zorgt. Door de reductie van het phaeomelanine ontstaat er dus een

mooie egaal gekleurde vogel wat dus ook streng beoordeeld zal worden.

Pastel x wildkleur

- 100% wildkleur/pastel

Wildkleur/pastel x wildkleur

- 50% wildkleur
- 50% wildkleur/pastel

Wildkleur/pastel x pastel

- 50% pastel
- 50% wildkleur/pastel

Pastel x pastel

- 100% pastel

Wildkleur/pastel x wildkleur/pastel

- 25% wildkleur
- 50% wildkleur/pastel
- 25% pastel

Tot slot

Ik heb nu op het moment van schrijven 10 mei 2013 al 11 jongen op stok van de diamantduiven waaronder al 4 bruin en wellicht 1 bruinpastel. Deze laatste kwam uit een koppel bruine man die waarschijnlijk split voor pastel is en een op het eerste zicht bruin pastel witstuit pop. Maar deze laatste kan geen bruin zijn omdat er ook een wildkleur jong in het nest zat en dit kan niet als allebei de ouders bruin zijn. Het gaat hier wellicht over een agaast witstuit pop. Op het einde van het kweekseizoen zal ik nog een artikel schrijven over hoe mijn kweek is geweest en zal ik nog enkele speciale mutaties proberen toe te lichten. Wie mijn vogels eens van dichtbij wil zien is van harte uitgenodigd op de show van "De Breese Kanarie". Voor verdere vragen of opmerking kunnen jullie me altijd mailen op michiel_music@hotmail.com. <

Loro Parque Fundación Repatrieert vier naar Brazilië

In april 2013 zijn er nog vier Spix' ara's (*Cyanopsitta spixii*) overgebracht vanuit het gespecialiseerde broedcentrum van de Loro Parque Fundación in Tenerife (Spanje) naar hun thuisland Brazilië. Deze repatriëring draagt bij aan het herstel van deze unieke papegaaiensoort. Functionarissen van de verantwoordelijke Braziliaanse overheidsdienst, het Chico Mendes-Instituut voor behoud van biodiversiteit (ICMBio), vergezelden de ara's bij hun reis naar Brazilië.

Alle vier de dieren zijn vervolgens succesvol door de quarantaine heen gekomen; zij worden nu ondergebracht in de faciliteiten van NEST, een ander centrum dat ook toestemming heeft om deze diersoort te houden. Onder de

Spix' ara's die zijn overgebracht vanuit de Loro Parque Fundación bevinden zich dieren die zijn gekweekt in het broedcentrum aldaar. Alle dieren zijn eigendom van de Braziliaanse regering, die toezicht houdt op het officiële

herstelprogramma. De Loro Parque Fundación heeft het eigendomsrecht op al zijn Spix' ara's in 1997 teruggegeven aan Brazilië en is de enige organisatie buiten Brazilië die dat ooit heeft gedaan.

Kleine populatie

Net als eerdere overdrachten is deze nieuwste repatriëring erg belangrijk, omdat de Spix' ara in het wild vrijwel is uitgestorven. De soort kan alleen herstellen door een kweekprogramma en door de ara's vervolgens los te laten in het wild. De populatie van het officiële kweekprogramma bedraagt momenteel 79 vogels en dit is een erg klein aantal om mee te werken voor een goed herstel. De soort stamt uit het erg droge noorden van de staat

ara-populatie, die waarschijnlijk nooit erg groot is geweest, slonk door het verlies van leefomgeving en vervolgens door het gebruik van de vogels voor handelsactiviteiten. Het laatste wilde exemplaar, een mannetje dat werd gekruist met een vrouwelijke Illiger ara (*Primolius maracana*), verdween in het jaar 2000.

Congres

De Loro Parque Fundación en Loro Parque zijn van grote waarde geweest bij het redden van de Spix' ara, en dat al sinds de eerste bijeenkomst die hiervoor werd georganiseerd in Tenerife in 1987. De volgende belangrijke bijeenkomst vond in 1989 plaats in het Zwitserse Lausanne ten tijde van het 7e congres van de CITES (de Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora). Hierbij waren naast Loro Parque ook vertegenwoordigers van IBAMA (het Braziliaanse instituut

Permanente Commissie voor het Herstel van de Spix' Ara (CPRAA). Als voorzitter van de CPRAA stemde de Braziliaanse regering er in 1990 mee in dat het exemplaren van de Spix' ara die door hun eigenaren werden beheerd volgens de voorwaarden van het officiële herstelprogramma (via het CPRAA) zou beschouwen als legaal en niet zou proberen deze te confisceren. Hiermee werd de commerciële handel volledig opgeheven. Hoewel andere houders zich in de loop der jaren niet altijd aan deze voorwaarden hebben gehouden, is de Loro Parque Fundación zijn verplichtingen altijd nagekomen en heeft de stichting ten volle bijgedragen aan het herstelprogramma.

Herstelactiviteiten

Deze betrokkenheid manifesteerde zich, sinds 1990 in samenwerking met IBAMA, in de vorm van expertise en financiële middelen voor de bescher-

Bahia en de originele wilde populatie bevolkte een gespecialiseerde leefomgeving die beperkt was tot het stroomgebied van de rivier de São Francisco. Dit gebied is inmiddels een stuk kleiner geworden en ook de wilde Spix'

voor milieu en hernieuwbare natuurlijke hulpbronnen), TRAFFIC Zuid-Amerika, het CITES-secretariaat en diverse nationale CITES-instanties aanwezig. Deze bijeenkomst resulteerde in de oprichting van een

ming van het laatste wilde mannelijke exemplaar van de Spix' ara en van de laatste resten van zijn leefomgeving. Al deze herstelactiviteiten, waaronder het uitzetten van een vrouwelijke Spix' ara (die vervolgens verdween) en een proefsgewijs uitzetten van een groep Illigers ara's, werden mogelijk gemaakt dankzij de meer dan 700.000 Amerikaanse dollar die door de Loro Parque Fundación ter beschikking is gesteld. Ook heeft de Loro Parque Fundación al deze jaren financiële ondersteuning geboden bij het onderhouden en kweken van Spix' ara's in Tenerife in een gespecialiseerd, geïsoleerd centrum dat speciaal is opgezet om fysiek en biologisch veilige omstandigheden te bieden voor deze diersoort. <

Financiering

De Loro Parque Fundación levert niet alleen voortdurende inspanningen om de Spix' ara te laten overleven, maar is ook zeer betrokken bij de bescherming van vele andere bedreigde papegaaiensoorten over de hele wereld. Hieronder valt bijvoorbeeld ook de Lears ara (*Anodorhynchus leari*), een andere ernstig bedreigde ara in Brazilië, waarvoor de stichting zich samen met ICMBio inzet. Sinds de oprichting heeft de Loro Parque Fundación 96 projecten gefinancierd met in totaal meer dan 13.750.000 dollar. In 2013 bedraagt de steun voor 35 projecten meer dan 1.150.000 dollar.

Kweekverslag van een *Tweetal soorten*

Roodsnaveltok (*Tockus erythrorhynchus*) Begin maart het nestblok opgehangen. Het nestblok is 25x25x50 cm. lxbxh. Man en pop waren de hele dag aan het baltsen. Het popje maakte van klei hele kleine bolletjes en bracht deze in het nest. Hiermee verhoogde zij de nestbodem met 20 cm zodat zij met de snavel bij het nestgat kwam om gevoerd te worden. Door het gewicht heb ik het blok toch maar beter ondersteund. 22 maart bleef het popje in het blok, helemaal opgesloten. Maar de volgende dag was ze er weer uit. Het nestgat werd dan weer groot gemaakt en dan weer dicht gemaakt. Dit duurde tot 15 april toen sloot ze zich definitief op.

Op 24 mei (er waren toen al jongen) was ik mijn man tok kwijt. Alles afgezocht nergens te vinden totdat ik onderaan de voliere een gat in het gaas vond. Hij had zich door het voliere gaas gebeten en was verdwenen. Buiten gezocht tot een buurman hem hoog in een populier zag zitten - in de voliere lijken ze groot maar op zo een afstand zijn ze klein. Wat nu? Zelf gaan voeren of het blok openbreken? Toen ben ik de pop zelf gaan voeren. Als ik te veel gaf gooide ze onder protest het voer weer naar buiten. Tegen de avond kwam de man in de bomen van de tuin zitten, maar liet zich niet vangen. De volgende dag nergens te bekennen. Om het uur de pop voeren door de spleet van het blok. Het was 5 uur toen mijn buurman mijwaarschuwde dat de tok bij hem op het grasperk zat gauw ernaar toe met een netje en moriowormen. Tot op een meter kwam hij bij mij voor de moriowormen, maar zo gauw ik het netje gebruikte nam hij afstand. Ik moest de pop en de jongen weer voeren. Tenslotte kwam de man op de voliere zitten: kwaad omdat ik de pop en de jongen voerde. Ik weer

naar buiten om morios op de grond te gooien. Uiteindelijk kwam hij in de sluis en in de voliere. Zodoende had ik mijn man weer terug. Wat was ik opgelucht!

Drie jongen

De man begon eerst zelf te eten en voerde daarna de pop en de jongen of er niets aan de hand was. Op 13 juni kwam de pop uit het nest. De volgende dag werd de spleet weer dicht gemetseld. Ik was benieuwd hoeveel jongen er waren. Dat bleken er 3 stuks te zijn, alsmede een onbevucht ei. Op 2 juli kwam een jong naar buiten door een heel smalle spleet. Helaas was een jong na 3 dagen dood in het nest. Ik heb het andere jong er uit gehaald maar deze verzwakte ook en stierf enkele dagen later. Het over gebleven jong (een pop, zo bleek na een DNA-test) doet het uitstekend.

25 juli sloot de pop zich weer op. Nu had ik d.m.v. een plankje de bodem 20 cm verhoogd. Begin september hoorde ik gepiep dus er waren jongen. De pop is 15 september uit het nestblok gekomen een week eerder dan bij het

foto links: Dichtgemetseld broekblok van de roodsnaveltok.

foto boven: Drie jonge roodsnaveltoks – 1 ei was onbevucht.

foto onder: Man roodsnaveltok.

eerste broedsel. Waarschijnlijk heeft ze niet geruid en scheelt dat. Er waren weer 3 jongen maar nu nog met weinig veren. Op 27 september lag een jong dood in het nest de andere heb ik er uitgehaald. Helaas ging er een weer achteruit en overleed enkele dagen later. het laatste jong bleek na DNA-test een man.

De roodsnaveltoks kregen als voer fruit, meelwormen, morios en pinkies. Maar ook veel diepvrieskrekels en eendagsmuisjes, vlees voor de hond ("smuldier"), kip, hart enz.

Een vogel heb ik opgestuurd oor onderzoek naar dierenarts Hedwig v.d. Horst, want ik was wel benieuwd naar de doodsoorzaak van de jonge vogels. De conclusie was infectie met streptococci. Het dieet bevatte te veel calorieën en te weinig kalk. Het calciumniveau moet dus hoger, wat met T16 pallets kan. Die ik ze inmiddels heb leren eten.

Von der Deckentok (Tockus deckeni)

Bij de aanschaf van de roodsnaveltoks kon ik er een man Von der Deckentok >

foto boven:
De drie jonge Von der
Deckentoks. De man links
krijgt al wat kleur aan de
snavel. De andere twee
zijn popjes.
foto rechts:
Koppel Von der
Deckentoks met jongen.

bij kopen. Deze vogels heb ik toen in België tegen de Franse grens opgehaald. De pop Von der Deckentok heb ik in een dierenzaak geruild tegen een flink aantal jonge pagodaspreeuwen. Na een maand of twee begonnen zij interesse te krijgen in een berkenbroedblok. De hele dag baltsen en ook paren, maar het nestblok werd niet

dichtgemetselt. Het werd eind juni en ik dacht: "dit wordt geen kweek dit jaar". Uiteindelijk begin juli werd het nest toch dichtgesmeerd. De pop deed dit van binnen en de man van buiten. 's Nachts sliep de pop nog buiten het blok, maar tenslotte sloot ze zich op 8 juli op. In die periode was het erg warm en heb ik verschillende

malen het blok van onderen besproeid met water om het een beetje te laten afkoelen. Zo nu en dan hield ik voor de spleet een morioworm om te kijken of de pop nog leefde. Met veel gesis gaf ze te kennen dat ze er nog was. Ze accepteerde geen enkele morioworm. Heel anders als bij de roodsnaveltoks - die namen ze wel.

Op 9 augustus vermoede ik dat ik jonge Von der Deckentoks had. Ze werden gevoerd met kleine stukjes vlees, meelwormen en moriowormen, pinkies en later met krekels en kleine muisjes. De man had het er maar wat druk mee. De pop kwam pas 15 september uit het nest. Ze broed langer dan de roodsnaveltok. Ze was nog wat suf, maar na 2 dagen werd het nest weer dicht gemetseld en hielp ze mee met voeren. Aan het geluid te horen had ik meer dan een jong. Op 27 september kwamen 2 jongen naar buiten. Het laatste jong kwam ondanks dat ze volgroeid was pas 3 oktober naar buiten. Uiteindelijk had ik 3 mooie Von der Deckentoks gekweekt. Een broedcyclus duurt erg lang bij de Von der Decke toks, namelijk 87 dagen - langer dan bij de roodsnaveltoks. <

Op visite

Bij ons in de gemeente worden vanuit de Bredeschool diverse activiteiten georganiseerd. Hierbij valt te denken aan sport, spel, excursies en knutselactiviteiten. Als vogelverenging leek ons het een goede idee om ons bij de organisatie van deze activiteiten te melden of het niet mogelijk is om eens een excursie te houden langs enkele volières van leden van de vereniging. Op 6 mei, midden in de meivakantie, stond een excursie gepland langs de volières van enkele van onze leden. Een 10 tal kinderen had zich hiervoor aangemeld. Op 6 mei de dag dat de excursie was, is het prachtig mooi weer en waren er helaas enkele van de aangemelde kinderen niet aanwezig. Ik denk dat die het zwembad hadden opgezocht. Onder mijn begeleiding

zijn een zestal kinderen meegegaan op excursie. Eerst gingen we op bezoek bij Henk Kamies - een kweker van de standaard grasparkiet. Vol verwondering werd gekeken naar de verschillende kleuren. Henk vertelde ook nog iets over de voeding en de kweek. Vervolgens door naar de volgende volière, deze was van Alex en Sander Bos (8jaar). Hier werden de kleine

grasparkieten en turquosine parkieten van Sander bekeken en ook werden enkele nestjes met jonge vogels getoond. Ook nog verschillende eitjes bekeken en gevoeld. Daarna de kleur en postuurkanaries van Alex waar verschillende nesten van verschillende leeftijden werden bekeken. Vervolgens verder naar Gerrit Bos een kweker van kleurkanaries en prachtrosella's. Eerst buiten

de rosella's bekijken. Dat maakte toch indruk - die mooie kleuren van deze vogels!

Daarna door naar zijn kanaries, hier een groot aantal jongen bekeken. Bij de verschillende adressen nog een tussendoortje gehad en vervolgens terug gelopen naar het startpunt waar de ouders de kinderen weer ophaalden.

Na terugkomst volgde hier de vraag van een ouder "Hoe vonden jullie het?" - waarop een kind antwoorde "Ik wil een vogel!!!!!"

Na afloop een afspraak gemaakt met de organisatie dat er in november een rondleiding komt bij ons op de TT voor de jeugd.

Alex Bos - secretaris De Vogelvrienden Crescendo uit Emmercompascuum

Van uitgeverij Just4kids ontvingen we de film "Vogeljacht" - verkrijgbaar op DVD en bekend van Z@pp. De film gaat over de 12 jaar oude Victor en zijn vader. Ze hebben een gemeenschappelijke hobby en reizen als de twee beste vrienden naar de jaarlijkse Vogelwedstrijd. De kans dat Victor dit jaar de 1e prijs wint is groot,

Als je van de natuur houdt is "Vogeljacht" een mooie film. Er zijn mooie opnames van de Deense natuur. Heb je ook nog verstand van vogels in de vrije natuur, dan kun je jezelf laten verrassen door alle namen van de vogels die worden genoemd. Er zijn ook hele mooie opnames te zien van bijvoorbeeld de goudarend. Er zijn wel een paar dingen waarvan het slim is als je die vooraf weet: Het gaat over vogels in de vrije natuur, dus niet over volièrevogels. Er worden soms moeilijke woorden gebruikt en er komen scènes in voor die de problemen van volwassenen belichten. (bijvoorbeeld een dronken vader, vechtende vaders, een man die "door-draait"). Vindt je dat geen bezwaar dan is "Vogeljacht" zeker een aanrader. Wil je weten hoe het afloopt? Koop dan de film of vraag 'm voor je verjaardag!

FILMTIP

want zijn grootste concurrent Daniel heeft zijn been gebroken. Maar als Daniel toch meedoet wordt de druk op Victor steeds groter. Vooral zijn vader voert de druk op en heeft zo zijn eigen reden om te willen dat Victor wint. Hij gaat hiervoor erg ver, misschien wel te ver - het heeft zelfs internationale gevolgen!

Je kunt de film bestellen via winkel.just4kids.nl

Jan Mankes (1889-1920) was een bevlogen kunstenaar met een levendige, intense aandacht en waardering voor de natuur, die zich weerspiegelt in zijn werk. Zo hield hij kippen, konijnen, vissen en verschillende soorten vogels, zoals uilen, valken en andere roofvogels om te tekenen en te schilderen. Hij vond zijn inspiratie in de natuur en in zijn directe omgeving. Mankes' belevissen en (natuur)observaties in de Knijpe bij Heerenveen/Oranjewoud, Den Haag, Eerbeek en Texel zijn nauwgezet te volgen in zijn brieven aan Aloysius Pauwels, een Haags sigarenfabrikant die hem als beginnend kunstenaar steunde. Mankes vond zijn inspiratie in zijn directe omgeving: stillevens in de ouderlijke woning, pluimvee,

konijntjes, muisjes en roofvogels in het Oranjewoud. Zowel het tedere als het fiere en sterke van die natuur trok zijn aandacht: 'alles één idylle'. Zijn brieven zijn een getuigenis van een tijd waarin mens en natuur sterk met elkaar zijn verbonden.

Traditie

Mankes grote voorliefde voor en kennis van vogels, die hij ook aan hun zang wist te herkennen, had hij van zijn vader geërfd. Op die kennis bouwde hij verder met zijn Argus verrekijker, zoals die in *Levende Natuur* door Jac. P. Thijsse werd aanbevolen. Hij gebruikte diens bekende boeken *Vogeljaar* en *Het intieme leven der vogels* en ook de handzame vogelboekjes *Wild Birds at Home* van de uitgeverij Gowans & Gray

met scherpe foto's van de Engelse fotograaf Charles Kirk intensief. Deze foto's waren zelfs af en toe een voorbeeld voor composities in zijn werk. Thijsse stond symbool voor de natuurbeweging en vogelbescherming in Nederland.

Vogels in de kunst:

Jan Mankes

Op zaterdag 8 juni presenteerde het RKD (Rijksbureau voor Kunsthistorische Documentatie) in Museum Belvédère te Heerenveen het boek Jan Mankes, een kunstenaarsleven in brieven 1910-1920, 'Ik probeerde mooie dingen te maken in allen eenvoud'.

Mankes' leven en werk staan, hoewel op geheel eigen wijze, in dezelfde traditie.

Verandering

Het RKD beheert de belangrijkste kern van Mankes' schriftelijke nalatenschap: zijn brieven aan Pauwels en persoonlijke correspondentie aan zijn vriendin en latere echtgenote Annie Mankes-Zernike, de eerste doopsgezinde predikante van Nederland en theologe. Er bleef in Nederland geen andere omvangrijke kunstenaarscorrespondentie uit die jaren van dit niveau bewaard. De brieven documenteren een periode waarin nieuwe en meer moderne kunstopvattingen doorbreken en waarop ook Jan Mankes reageerde. Het betreft bovendien een tijdspanne waarin, mede door de omstandighe-

den van de Eerste Wereldoorlog, in Nederland in kunstverenigingen en in de kunsthandel nieuwe initiatieven tot ontwikkeling kwamen. In deze uitzonderlijke brievenuitgave is te lezen hoe Jan Mankes, die reeds op 30-jarige leeftijd aan tuberculose overleed, zijn kunstenaarsblik en werkwijze vormde.

Aanbeveling

Voor de vogelliefhebbers met interesse in schilder- en tekenkunst is het zeker aan te bevelen zich in het werk van Jan Mankes te verdiepen. De relatieve eenvoud van zijn werk, samen met een heel knappe beheersing in het kleurgebruik, maken van het bekijken steeds een klein moment van stil genieten. Het citaat dat gebruikt is als ondertitel van het boek is dan ook sprekend: de eenvoud en sereniteit in zijn schilderijen nodigen de kijker haast ongemerkt uit tot dagdromen over de schoonheid van het (ogenschoonlijk) nietige onderwerp. Het werk straalt een zekere intimiteit uit: al bij een eerste blik wordt het de kijker die daar-

voor open wil staan duidelijk hoe groot de liefde en eerbied van Mankes voor zijn onderwerpen was. En hoe treffend hij dat in de uitvoering heeft weten over te brengen!

Een citaat:

'Met de nestjes wil het dit jaar nog niet, waarschijnlijk een gevolg der koude, de lijster uit de buurt heeft een paar dagen met het plan rondgevozen in onze tuin te nestelen, het schijnt er echter ineens uitgeschoten te zijn, vinken denken er nu over, ja al dat goedje komt later en als ze er maar goed en wel over denken merk ik het reeds, ik hoop er u van (ook de nesten in 't Woud) op de hoogte te houden. Vlak na Paasschen komt de uil (moet u vooruit weten wanneer precies?) dan brengt mijn broer hem 's morgens heen en hoeft het beesie dus geen nacht onderweg'. (brief 34, 14 april 1911).

Internet: Veel van het werk van Jan Mankes is te zien op de website www.mankes.nl

Informatie

Deze omvangrijke uitgave met ruim 500 geannoteerde brieven is bezorgd door kunsthistoricus drs. Jan de Lange, in samenwerking met een wetenschappelijke redactie.

Uitgave: Waanders Uitgevers, Zwolle / RKD, Den Haag. Ook verkrijgbaar in de winkel van het RKD, Den Haag (KB-complex) en te bestellen via de website van het RKD of door een email te sturen naar info@rkd.nl. ISBN 978 94 91196 35 5; winkelprijs € 39,95 (excl. verzendkosten € 6,75). Voor lezers van Onze Vogels geldt een korting: bij rechtstreeks bestellen bij het RKD kost het boek u tijdelijk 30 euro (exclusief verzendkosten).

Een eerste
eigen kweek

Jong

Man

De Sp

Omdat mijn grootste hobby vogels kweken is (in het bijzonder Europese Cultuurvogels), ik steeds weer op zoek ben naar uitdagingen en daarbij ook nog een zwak heb voor de mussensoorten, kwam ik in 2010 in het bezit van een koppel Spaanse huismussen. De man zou afkomstig zijn van de bekende Belgische kweker de heer Driesmans. De pop heb ik later ook uit België gehaald bij de heer Govaerts. Het kweekjaar 2011 was wat tegengevallen, wel eieren maar voortdurend nestverstoring.

Vorbereidingen

Dit jaar (2012) waren de verwachtingen hoog gespannen. Er werd minder levend voor aangeboden waardoor de man minder fel reageerde op de pop. Eind april werden de vogels in de kweekvluchten geplaatst en de nestkasten aangebracht. Alle behandelingen werden uitgevoerd zoals voorgaande jaren en zoals ook gebruikelijk bij de "normale" huismussenkweek. Als voedsel werd naast een zaadmengeling en eivoer ook "keukenafval" zoals gekookte aardappelen, rijst, macaroni aangeboden wat goed opgenomen werd.

De nestkast werd voor een deel gevuld met hooi en als verder nestmateriaal werd ook hooi, sisal en veel kippenve-

Nest

Jong

aanse huismus

(*Passer hispaniolensis*)

ren gegeven waarmee ze de nest verder afwerkten.

Shock

Half mei werden de eerste eieren aangetroffen, 5 in totaal. Van de 5 eieren waren er 3 bevrucht. De jongen kwamen uit en groeiden voorbeeldig, zodat ze op het juiste tijdstip het nest verlieten. De jonge mannen lieten al duidelijk de donkere keel- en borstvlak zien.

Snel daarna begonnen de oudervogels met het nieuwe legsel. Omdat het voor het eerst was dat ik deze soort kweekte was ik voorzichtig om de jongen bij de oudervogels weg te halen, maar ook omdat ze nog steeds gevoerd werden door de man. Dit werd echter funest voor het nieuwe legsel, want 's avonds

kropen de jongen nog terug in de nestkast en verstoorden het nieuwe legsel. Daarop besloot ik de jongen uit te vangen en apart onder te brengen in een vlucht. Dit "verspenen" bleek bij de jonge vogels een enorme shock te weeg te brengen. Ze raakten uit conditie en stierven vrij snel daarna.

Opnieuw

Intussen hadden de oudervogels een nieuw legsel en er waren slechts 2 eieren bevrucht, maar deze kwamen goed uit, de jongen groeiden opnieuw voorbeeldig en vlogen ook weer uit. Het zelfstandig worden was weer een probleem en ze overleefden het niet, ondanks preventieve medicatie in de vorm van Baycox en een antibioticum. Het derde en laatste legsel eind juli

had 3 bevruchte eieren. Ook deze jongen groeiden voorspoedig en ontwikkelden zich goed. Omdat dit de laatste ronde was heb ik de jongen tot na de rui bij de oudervogels gelaten. Dit gaf geen problemen. In totaal acht jongen gekregen en er helaas maar 3 overgehouden (1 man en 2 poppen).

Volgend kweekseizoen hoop ik opnieuw deze mooie mussensoort te kunnen kweken en zal de jongen na het uitvliegen en zelfstandig worden in een andere vlucht ook een nestkast aanbieden als slaapgelegenheid. Mogelijk dat dit de oorzaak is van het voortijdig overlijden. Het biedt de vogels meer rust en bescherming, zeker omdat deze vogels nogal druk en zenuwachtig zijn van aard zijn. <

Zelf keurmeester zijn (33)

Geduld heet een schone zaak te zijn, ook in de vogelsport, maar al te vaak verlangen we te veel, te snel van onze gevederde vrienden.

Want hoe gaat dat? Het tentoonstellingsseizoen staat alweer voor de deur en dus kijken we in onze kooien en vluchten hoe het gesteld is met de jongen van dit jaar. Komen ze op tijd op kleur, zijn ze voldoende uitgegroeid om bovenaan op het keurbriefje genoeg punten te halen? Moet er misschien nog een staart- of vleugelpennetje getrokken worden?

Bij mijn zebra-vinken kijk ik eerst naar de fysieke eigenschappen. Smalle vogels gaan er meteen uit. Wat voor vogels u ook kweekt: wij willen een robuuste vogel in de tentoonstellingskooi zien.

Bij de zebra-vink zijn kop- en snavelvorm belangrijk. Een ronde kop, met een rond oog in het midden, en een korte kegelvormige snavel. Is er eenmaal op deze wijze geselecteerd dan ruimt het al aardig op. Vervolgens komen kleur en tekening aan bod, maar vaak duurt het wat langer alvorens daar iets zinnigs over gezegd kan worden. Nog maar even geduld oefenen.

Mijn vogels zijn Australische prachtvinken. Ervaring heeft mij geleerd dat deze vogels na een jaar uitgegroeid zijn. Fysiek, kleur en tekening kunnen dan optimaal zijn. Eigenlijk moet het zo zijn dat de jongen van dit jaar in 2014 naar de tentoonstelling gaan en in 2015 ingezet worden voor de kweek. Vogels te vroeg inzetten voor de kweek, of het nou kanaries, tropen of parkieten zijn,

betekent vaak problemen bij de bevruchting, het leggen van de eieren en het grootbrengen van de jongen. Niet iedereen heeft ruimte om vogels een jaar lang op te bergen. Niet iedereen heeft daar het geduld voor.

Veel soorten worden maar twee jaar gevraagd op tentoonstellingen. Dat vind ik jammer. Een eigen gekweekte vogel, een vogel die een ring draagt met het kweeknummer van de inzender, zou onbeperkt geshowd moeten mogen worden. Ik zeg er maar even bij dat dit mijn persoonlijke overtuiging is en niet het standpunt van het bestuur van de keurmeestersvereniging tropische vogels en parkieten. Sinds men heeft gemeend mij als secretaris van deze club te moeten kiezen, moet ik hier op mijn woorden letten. Ik schrijf hier als vogelliefhebber en als keurmeester en vertolk niet het standpunt van de keurmeestersvereniging, tenzij ik dat uitdrukkelijk aangeef.

Mijn pleidooi is dat we niet te snel, te veel van onze vogels moeten willen vragen. Dan brengen we ook wat rust in onze liefhebberij. Net als in de maatschappij lijkt het ook in de vogelhoudij almaar sneller te moeten. Vogels houden is een vrijetijdsbesteding waarbij we ons ontspannen en tot rust kunnen komen. Onthaasten. Een goed resultaat op de shows is een combinatie van vakmanschap, inzicht en het even de tijd gunnen.

Louis van Kelekhoven
keurmeester

ADVERTENTIES

Pascal Hemel

Volièrebouw

www.pascalhemelvolierebouw.nl

Wij zijn gespecialiseerd in:

- Siervolières
- Maatwerkvolières
- Geïsoleerde nachtverblijven
- Kweekboxen
- Onderdelen
- G-O kunststofkooien

Slaghekenweg 1B | 7497 NA Bentelo | Tel. +31 (0)547 29 28 06
Fax. +31 (0)547 27 15 41 | info@pascalhemelvolierebouw.nl

Speciaal voor U Weerstation

Met o.a. de functies: klok, datum, dagaanduiding, thermometer en hygrometer. Inclusief 2 AA batterijen.

9,50

Bestel nu via

shop.nbv.nl

Vogelkunde deel 25

Plaats van de zon

Hiermee willen we invulling geven, aan de eerder gedane toezegging, om de zon als onze onovertroffen natuurbron, eens in het zonnetje te zetten. Dat klinkt zogezegd nogal dubbel! Daarom gaan we snel verder, voor meer duidelijkheid. Helaas is die niet altijd eenduidig en betrouwbaar genoeg voorhanden.

Oordeelt U daarom ook vooral zelf!

De zon is voor alle levensvormen een onmisbare, tevens meest duurzame energie- of levensbron. Globaal strekt ons natuurbesef zich uit, tot "alles" wat zonder mensen-invloeden is kunnen ontstaan. Onze eigen plaats, is daarbij bepaald geworden, op de planeet Aarde.

Daarmee zijn we permanent aanwezig in het zg. Universum; wat ook dikwijls heelal, de ruimte, of als de kosmos wordt aangeduid.

De zon is daar eveneens óók permanent aanwezig. Die zorgt er met haar stralings- invloeden danook voor, dat de condities voor "leven", op onze planeet aanwezig zijn. Zonder deze invloeden zou onze planeet behoren tot de massa ruimte-puin waarbij vooral veel brokstukken of restanten van de laatste oerknal. Vervolgens, zoals de andere planeten dat ook doen, zou de Aarde, onbewoond rondtollen in de onmetelijk grote, donkere, koude en vooral lege ruimte van het heelal.

In dit verband moeten we opmerken, dat er nog totaal géén concrete aanwijzingen gevonden zijn, voor welk zg. buitenaards leven danook. Hooguit misschien voor de aanwezigheid van andere "levensvatbare" plaatsen binnen het heelal. Maar in bepaald opzicht, is dat eerder een voor de hand liggende veronderstelling, dan echt nieuws!

En als daar eventueel "leven" zou bestaan, waarmee zouden we dat dan mogen vergelijken? Tenslotte aan het einde van dit 'zonovergoten' verhaal, zijn twee

zaken heel duidelijk. Ondermeer, dat wij als soort, hierbij onmiskenbaar te maken hebben met onze voornaamste levensbron. Eentje van de zuiverste soort en van onvergelykbare orde en betekenis. Als tweede zaak, dat we inmiddels wel de uiterste grenzen van een 'ruime context' hebben opgezocht.

Historisch overzicht

Volledigheidshalve, gaan we er nog een beperkt overzichtje aan toevoegen, om daarmee enig inzicht te kunnen geven "wat, wanneer" is geschied. Ongeveer 13,7 miljard jaar geleden, heeft blijkbaar een enorme explosie plaatsgevonden in het heelal. Op één van de brokstukken t.g.v. die zg. oerknal, kweken wij nu onze vogels.

Pas later, ongeveer 4,5 miljard jaar geleden, is de zon met het zonnestelsel gevormd, waarin wij dus onze rondjes meedraaien.

Het eerste, zeer eenvoudige leven, dateert globaal van 4 miljard jaar geleden.

De eerste vogels van ongeveer 0,2 miljard jaar geleden; ofwel 2 miljoen eeuwen.

Als primitieve mensensoort komen we Europa binnen, ongeveer 2 miljoen jaar geleden; ofwel 20 duizend eeuwen.

In grote lijnen, is dit wat Wetenschappelijk onderzoek tot nu toe ons heeft opgeleverd hierbij.

Realiteit

De realiteit bij dit alles is toch wel, dat we nog maar weinig weten, en nog veel minder zeker weten.

Mede daardoor, zouden we graag nog een serie vragen willen stellen. Wellicht bij een volgende gelegenheid, wanneer we weer terugkeren in de levende natuur.

Ik zal even beginnen om mij voor te stellen. Ik ben Noriko Stam - van der Veen en geen lid of eigenaar van een volière. Maar mijn man Martin en zoon Marinko delen samen hun liefde voor deze hobby. Iedere maand kijk ik altijd even het blad door en nu dus ook toen hij weer op de mat viel. Meteen kwam het idee bij mij op om mijn mannen te verrassen met een stukje en foto's in het blad onder het kopje "Volière van de maand".

Zo'n 16 terug toen ik Martin leerde kennen had hij al vogels. Deze zaten in een volière bij zijn ouders en zijn broer. Geregeld was hij toen al op verschillende beurzen te vinden. Na een aantal jaar gingen wij samenwonen op een flat en werd er al snel een slaapkamer omgebouwd tot "kamer-volière".

Toen wij dan ook zo'n 11 jaar geleden een eensgezinswoning in Oostzaan kregen met een nogal royale tuin, stond één ding als een paal boven water: er komt een volière.

Toen Marinko wat ouder werd had hij al snel door dat die beestje toch wel leuk en interessant waren en ook zijn liefde voor zijn gevleugelde vrienden is inmiddels immens. Marinko bezit nu dan ook een eigen volière.

Afgelopen jaar zijn beide volière's flink onder handen genomen en nog wat verbouwd. Op het moment hebben beide volière's een afmeting van zo'n 6 meter lang. Door de lichamelijke en geestelijke beperking van Marinko is het soms wat lastig om onderhoud aan het hok te verrichten, maar met wat behulp van Martin verloopt het allemaal prima.

Ook in de kweekperiode is het door zijn beperking wat moeilijk om geduld op te brengen en wil hij het liefst wel iedere dag in de blokken kijken of zijn jongen al goed groeien en voorzien kunnen worden van zijn EIGEN ringen. Want ook Marinko heeft inmiddels zijn eigen kweeknummer en is maar wat bekend bij zijn eigen vereniging "De Paradijsvogels", die

vader en zoon maandelijks trouw bezoeken ("de mannen van Stam").

Ook al kan ik zelf nauwelijks een kanarie van een grassparkiet onderscheiden, toch geniet ik van de gezelligheid die de volière's met hun bewoners meebrengen in de tuin. En geniet ik misschien nog wel het meeste van de hobbyliefde die vader en zoon delen.

Tot slot eindig ik dan ook met een gevleugelde groet vanuit Oostzaan. <

Noriko Stam - van der Veen

Volière van de maand

Beschrijving

Graspiepers lijken wat op de boompieper, maar ze zijn meer grijs, hebben vagere baardstrepen en langere platte achternagels. In het zomerkleed is de vogel lichter van kleur, meer lichtcrème in plaats van beigebruin. De vleugelbanden zijn minder sprekend en de grijze waas is meer zichtbaar. Jonge graspiepers zijn bruiner op de mantel en hebben vage strepen op borst en flanken, zij moeten heel snel volledig uitgroeien zodat ze klaar zijn voor de trek die half september al gaat beginnen.

Het winterkleed van de graspieper laat een olijfgrijs rugdek en beigebruin onderlijf zien. Het is een vrij kleine vogel, 14 - 14,5 cm, met een ringmaat van 2,5 mm. Door zijn tekening valt hij weinig op en zeker als hij stil op de grond zit. Hij loopt steeds heel snel kleine stukjes en blijft dan weer even staan, deels om niet op te vallen en anderzijds om te speuren naar voedsel. Zoals de naam al doet vermoeden, houdt hij zich graag op op de grond en vooral in het gras.

Graspiepers voeren zangvluchten uit, waarbij zij fladderen omhoog stijgen, met een sneller wordend „dip-dip...“, om dan met gespreide vleugels naar beneden te komen onder het zingen van eveneens sneller wordend „tsi-tsi-tsi-tsi-tsi-tsi“. Vaak laat hij ook „iest“ of „st“ horen.

Broedgebieden en voorkomen

Het broedgebied van de graspieper strekt zich uit van Groenland, IJsland en Midden-Frankrijk tot in West-Siberië. De dichtheden binnen Europa zijn het hoogst in de noordelijke helft, waartoe ook Nederland behoort. De Nederlandse broedvogels overwinteren in Zuidwest-Europa en Marokko. Graspiepers komen vrijwel overal in ons land voor. Echter niet in de stedelijke- en zwaar beboste gebieden, kleinschalige landschappen en het Limburgs heuvellandschap. Ze zijn meer te vinden in het noorden en zuidwesten van ons land. Zowel in de noordelijke zeeklei- en veengebieden als in het zeekleigebied en de delta

worden hoge dichtheden bereikt. Het voorkomen in het rivierengebied is wat minder uitbundig dan verwacht op grond van de aanwezige open landschappen. De graslanden die veel gemaaid worden, zijn niet aantrekkelijk meer voor de graspiepers, zij hebben liever een grasmat met pollen en bulten. In de moderne graslanden broedt de soort dan ook vaak alleen in ruige overhoekjes, langs dijken en vergelijkbare plekken. Op open akkerland broeden graspiepers vooral in slootkanten. Het broedgebied bestaat uit open terrein met lage begroeiing. In ons land bezet de soort zeer uiteenlopende terreintypen: gras- en bouwland, kwelders, vochtige heide, open duinen en met veenmos begroeide moerasgebieden. Het vrouwtje bouwt vanaf april een goed verborgen grondnest van mos, gras en rietstengels tussen overjarig plantenmateriaal, dit nest is vaak met haar gevoerd. De 4-6 eieren, die op een grijswitte ondergrond meestal zeer dicht donkerbruin gevlekt zijn, worden alleen door het vrouwtje bebroed. De broedtijd is 13 dagen. De jongen verlaten na 12 - 14 dagen het nest. In de jaren dat er veel insecten zijn, brengen graspiepers vaak 2 nestjes groot. Verhogingen in de omgeving van het nest, zoals paaltjes en hekken, worden benut als uitkijkpost of beginpunt van de zangvlucht. Het voedsel bestaat uit kleine insecten en insectenlarven, spinnen, rupsen, slakjes en kleine wormen. In het winterhalfjaar eten graspiepers af en toe ook onkruidzaden en daarnaast bessen.

Kieskeurige graspiepers

Dat intensieve begrazing van weilanden niet goed is voor de vogels die in het gras broeden, weet bijna iedereen wel. Maar het lijkt erop dat de grazers uit de wei verbannen ook slecht is voor vogels. Dit is een van de uitkomsten van een Brits onderzoek. Een stel biologen lieten 2 jaar lang enkele weilanden op verschillende manieren begrazen door schapen en/of koeien, en keken hoe dit op de graspiepers beïnvloedde. De bioloog en haar collegae waren niet geïnteresseerd in de hoeveelheid jonge vogels er uit het ei kropen in de verschillende weilanden, maar in de sekse van de jonge vogeltjes. Er zijn namelijk verschillende diersoorten die, als de leefomstandigheden zwaar zijn, via hormonen de verhouding mannelijke en vrouwelijke nakomelingen aanpassen. De graspieper blijkt dit ook te doen: in de nesten van weilanden die slechts licht begraaasd werden (een schaap per hectare) was 55% van de jonge vogeltjes mannelijk. Maar in zwaar begraaasde weilanden (3 schapen per hectare) en in weilanden die niet begraaasd werden, lag het percentage mannelijke nakomelingen met 32 tot 41% een stuk lager. De reden dat de vogels bij zware of geen begrazing vooral dochters in plaats van zonen krijgen, is waarschijnlijk dat mannelijke graspiepers meer energie kosten om groot gebracht te worden. Wat ook een rol kan spelen, is dat het bij de graspieper de vrouwtjes zijn die wegtrekken van hun geboortegrond, terwijl de mannetjes in de buurt een nestplaats zoeken.

